

Natuurwacht Bommelerwaard
Jaarprogramma 2017

Inhoud

1.	Activiteiten die worden gecontinueerd.....	4
1.1.	Natuur en landschap; behoud en bescherming.....	4
1.1.1.	Werkgroep Landschapsbeheer.....	4
1.1.2.	Deelname Levend Landschap	4
1.2.	Flora en fauna; behoud, bescherming en verbetering.....	4
1.2.1.	Steenuilengroep.....	4
1.2.2.	Werkgroep vlinders.....	5
1.2.3.	Werkgroep planten	5
1.2.4.	Werkgroep vogels.....	6
1.2.5.	Bevergroep	6
1.3.	Natuur en landschap; voorlichting en public relations	7
1.3.1.	Contacten onderwijs	7
1.3.2.	Excursies.....	7
1.3.3.	Lezingen	7
1.3.4.	Website	8
1.3.5.	Sociale media	8
1.3.6.	Natuurwacht Bommelerwaard uitgeverij	8
1.3.7.	Communicatie extern	9
1.3.8.	Communicatie intern	9
2.	Activiteiten die worden ontwikkeld.....	9
2.1.	Natuur en landschap; behoud en bescherming.....	9
2.1.1.:	natuurontwikkeling in uiterwaarden Heerewarden.....	10
2.2.	Flora en fauna; behoud, bescherming en verbetering.....	10
2.2.1.	Torenvalkgroep.....	10
2.2.2.	Werkgroep kleine marterachtigen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.3.	Natuur en landschap; voorlichting en public relations	10
2.3.1.	leden betrokkenheid	10
2.3.2.	Informatievoorziening Heemtuin	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.3.3.	Promotiemateriaal.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.	Activiteiten die worden gestopt.....	11
3.1.	Natuur en landschap; behoud en bescherming.....	11

3.1.1.	Advisering Glastuinbouw	11
3.1.2.	Deelname klankbordgroep Bestemmingsplan Buitengebied Maasdriel.....	11
3.2.	Flora en fauna; behoud, bescherming en verbetering.....	11
3.3.	Natuur en landschap; voorlichting en public relations	11
4.	Bestuur	12
4.1.	Bestuursgrootte.....	12
4.2.	Huishoudelijk reglement	12

1. Activiteiten die worden gecontinueerd.

1.1. Natuur en landschap; behoud en bescherming

1.1.1. Werkgroep Landschapsbeheer

doel: Beheer en onderhoud van de in Zaltbommel gelegen heemtuintuin, kruidentuin en schapenweide. Beheer en onderhoud van Natuurgebied De Kloosterwiel gelegen tussen Zaltbommel en Gameren. Onderhoud van natuurgebied Het Roomgat aan de Maasdijk te Hedel. Aanpak van achterstallig onderhoud in natuurgebieden en bij kleinschalige landschapselementen in de Bommelerwaard zoals de eendenkooi van Hedel en de Dronkaardswiel nabij Hedel. In 2017 zal een kleine werkgroep (ong. 6 personen) wekelijks aan de slag in de Kloosterwiel om de nieuwe aanplant van bomen en struiken te vrijwaren van bramen en ongewenste beplanting (opschot wilg en populier) te verwijderen.

omschrijving: De werkgroep, die uit ongeveer 15 personen bestaat, voert beheer- en onderhoudswerkzaamheden uit in bovengenoemde gebieden. De werkgroep neemt deel aan de Gelderse natuurwerkdagen van de Stichting Landschapsbeheer Gelderland

De werkgroep heeft eigen gereedschap en onderhoudt dat. Er wordt voor catering voor de vrijwilligers bij de activiteiten gezorgd. Voor het onderhoud van de Kloosterwiel is een contract met de gemeente Zaltbommel afgesloten, zodat er een financiële tegemoetkoming is in de kosten.

contactpersoon: Ton van Balken

onderhoud gereedschap: Hans Welbie

verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

kosten: ±€3250,-

baten: €1500,-

1.1.2. Deelname Levend Landschap

doel: ondersteuning van uitvoering van landschapsprojecten door dorpsbewoners

omschrijving: Via het 'Levend Landschap' proces van SLG worden burgers gestimuleerd om in en rond hun dorp landschappelijke projecten uit te voeren. In 2017 worden de plannen voor Brakel, die eind 2016 in een dorpsbijeenkomst zijn geformuleerd, verder uitgewerkt. Mogelijk wordt eenzelfde proces voor Poederrijen opgestart.

contactpersoon: Ton van Balken

verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

kosten: geen

baten: geen

1.2. Flora en fauna; behoud, bescherming en verbetering

1.2.1. Steenuilenwerkgroep

doel: De werkgroep heeft als doel de steenuilen binnen de Bommelerwaard, in de meest brede zin, te ondersteunen.

omschrijving: De Steenuilenwerkgroep Bommelerwaard is per 1 jan. 2017 onderdeel van de NWB.

Om de doelstelling te verwezenlijken onderneemt de werkgroep de volgende activiteiten:

- faciliteren van Steenuilen door middel van het plaatsen, onderhouden en zo nodig vervangen van nestkasten. De kasten worden tenminste tweemaal per jaar bezocht voor broedcontrole en schoonmaak.
- onderhouden van contacten met de erf-eigenaren. O.a. door persoonlijk contact (elk erf heeft een werkgroeplid als contactpersoon) en d.m.v. een jaarlijkse nieuwsbrief
- onderhouden van contacten met de twee gemeenten en provincie over situaties daar waar het belang van de steenuil in het geding is. (o.a. nieuwbouwprojecten, slooprojecten). Gevraagd en ongevraagd leveren van expertise en 'hand en span' diensten bij genoemde projecten.
- voorlichting over de steenuil, door middel van jaarlijkse nieuwsbrief, aan leden van de vereniging en aan schooljeugd (dit laatste nog in ontwikkeling).

contactpersoon: Harry Kolman

verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

kosten: Onderhoud en aanmaak kasten. Lesmateriaal (ontwikkelen) basisscholen € 395,=

baten: Donaties erfeigenaren, verkoop kasten aan 'derden', bijdrage SLG, Subsidies/bijdragen. € 250,=

1.2.2. Werkgroep vlinders

doel: De werkgroep Vlinders Bommelerwaard heeft als doel om de groep vlinders te bekijken en inventariseren in de Bommelerwaard.

omschrijving: We tellen de soorten vlinders en aantallen daarvan in De Lieskampen. We tellen volgens de methode van de vlinderstichting en delen onze gegevens ook met de vlinderstichting.

We verzorgen ook vlinderexcursies in de Bommelerwaard. Daarvoor huren we desgewenst een deskundige in.

In 2017 zal natuurgebied De Kloosterwiel geïnventariseerd worden op vooral vogels, vlinders en libellen. Ook het natuurgebiedje Het Roomgat in Hedel zal op broedvogels, vlinders en libellen geïnventariseerd worden.

contactpersoon: Lot Tönis

verantwoordelijk bestuurslid: Lot Tönis

kosten: €50,-

baten: geen

1.2.3. Werkgroep planten

doel: Creëren van een totaalbeeld van de flora in de Bommelerwaard

omschrijving: de werkgroep Planten bezoekt natuurgebieden in de Bommelerwaard en houdt bij welke soorten ze daarbij tegenkomen. Ze gebruiken daarvoor waarneming.nl.

In de komende jaren gaat de werkgroep vogels en de werkgroep planten inventariseren in de Brakelse benedenwaarden. De Brakelse benedenwaarden zijn de afgelopen jaren heringericht met onder andere een nevengeul. We gaan kijken naar de effecten van deze maatregelen op de natuur.

Ook wordt er in 2017 verslag gedaan van de in de Kloosterwiel gevonden plantengallen

contactpersoon: Dirk Muller

verantwoordelijk bestuurslid: Dirk Muller

kosten: geen

baten: geen

1.2.4. Werkgroep vogels

doel: Creëren van een totaalbeeld van avifauna in de Bommelerwaard

omschrijving: de werkgroep vogels bezoekt natuurgebieden in de Bommelerwaard en houdt bij welke soorten ze daarbij tegenkomen. Ze gebruiken daarvoor waarneming.nl.

In de komende jaren gaat de werkgroep vogels en de werkgroep planten inventariseren in de Brakelse benedenwaarden. De Brakelse benedenwaarden zijn de afgelopen jaren heringericht met onder andere een nevengeul. We gaan kijken naar de effecten van deze maatregelen op de natuur.

In 2017 zal natuurgebied De Kloosterwiel geïnventariseerd worden. Ook het natuurgebiedje Het Roomgat in Hedel zal op broedvogels geïnventariseerd worden.

contactpersoon: Dirk Muller

verantwoordelijk bestuurslid: Dirk Muller

kosten: geen

baten: geen

1.2.5. Beverwerkgroep

doel: Verspreiding van bever monitoren, aanspreekpunt zijn voor bevermeldingen in de Bommelerwaard.

omschrijving: De werkgroep is aangesloten bij de landelijke Bever- en Otterwerkgroep Calutra van de Zoogdiervereniging. De werkgroep zoekt in de Bommelerwaard naar beveractiviteit. Er wordt op sporen gecontroleerd in het hele gebied (voornamelijk in de winter). In de zomer wordt de activiteit bij burchten gecontroleerd. Het zoeken naar sporen en het observeren bij burchten gebeurt zowel in groepsverband als individueel. Minstens één keer wordt in de zomer een simultaantelling gehouden in een gebied met meerdere burchten (bijvoorbeeld Heerewaarden, Hedel, of Hurwenen).

Begin 2017 zal een bijeenkomst van de beverwerkgroep plaatsvinden waarin doelen en taken van de werkgroep geformuleerd zullen worden.

contactpersoon: Cassandra van Altena
verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena
kosten: geen
baten: geen.

1.3. Natuur en landschap; voorlichting en public relations

1.3.1. Contacten onderwijs

doel: De jeugd bekend maken met de natuur en belang daarvan in hun directe omgeving o.a. door het overbrengen van kennis en het organiseren van activiteiten voor onderwijsinstellingen in de Bommelerwaard

omschrijving:

- De NWB biedt mogelijkheden voor maatschappelijke stages.
- In voorkomende gevallen, ondersteunen bij het maken van profielwerkstukken.
- Er wordt samengewerkt met het bezoekerscentrum Heerwaarden en Staatsbosbeheer bij hun activiteiten voor de jeugd. Zoals struintochten met bijbehorende lessen. –zie ook werkgroep Steenuilen Bommelerwaard-

contactpersoon: Voorzitter

verantwoordelijk bestuurslid: o.a. Harry Kolman

kosten: geen

baten: geen

1.3.2. Excursies

doel: Mensen kennis laten maken met natuur in de Bommelerwaard. Kennis over en interesse wekken bij inwoners van het gebied in de flora en fauna van de directe omgeving.

omschrijving: Gedurende het jaar worden meerdere openbare excursies georganiseerd, met tussenpozen van ongeveer zes weken. Excursies worden gehouden in de gehele regio, inclusief Heerwaarden en Waardenburg. Eventueel worden excursies op aanvraag door externe partijen (bijvoorbeeld gemeente) georganiseerd, hier kan een vergoeding voor gevraagd worden.

contactpersoon: Cassandra van Altena / Beppie Schothorst

verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena

kosten: geen

baten: voor openbare excursies ontvangen we geen inkomsten, voor externe partijen kan een vergoeding gerekend worden.

1.3.3. Lezingen

doel: Kennis overbrengen over natuur en landschap in het algemeen of specifiek over de regio. Kennis laten maken met Natuurwacht en activiteiten.

omschrijving: Het geven van lezingen over natuur en landschap in de Bommelerwaard. Ook kunnen lezingen gegeven worden ter promotie van

activiteiten van de natuurwacht, zoals het aantrekken van nieuwe leden voor werkgroepen, of op aanvraag, bijvoorbeeld over het boek *Bommelerwaard Natuurlijk*.

contactpersoon: Cassandra van Altena

verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena

kosten: geen

baten: voor lezingen ontvangen we geen inkomsten, voor externe partijen kan een vergoeding gerekend worden.

1.3.4. Website

doel: De website is communicatiemiddel van de NWB in de meest brede zin.

omschrijving: De website informeert leden en anderen over de activiteiten van de NWB, over verenigingszaken en actualiteiten. Via de website is het mogelijk om in contact te treden met de vereniging.

contactpersoon: Harry Kolman

verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

kosten: €300,- p.j.

Baten: n.v.t.

1.3.5. Sociale media

doel: het geven van voorlichting over natuur en landschap, het bieden van natuurbeleving en het communiceren over activiteiten van de Natuurwacht Bommelerwaard

omschrijving: We gebruiken Twitter en Facebook om voorlichting over natuur en landschap te geven, een stukje natuurbeleving te bieden en te communiceren over activiteiten van de Natuurwacht Bommelerwaard.

contactpersoon: Dirk Muller

verantwoordelijk bestuurslid: Dirk Muller

kosten: geen

baten: geen

1.3.6. Natuurwacht Bommelerwaard uitgeverij

doel: beheren van alle publicaties van de NWB voor zo ver deze passen bij doelstelling 3 van de vereniging.

omschrijving: de NWB-uitgeverij beheert alle publicaties (producten als boeken) /uitgaven van de NWB. Dit beheer bestaat uit:

- het (doen)ontwikkelen van uitgaven;
- het volgen/begeleiden van de ontwikkeling van uitgaven;
- het behartigen van de commerciële aspecten, zoals inkoop en verkoop, die bij een uitgave aan de orde komen;
- het voeren van adequaat voorraadbeheer;
- zorgt/laat zorgen voor opslag van de uitgaven en de prepress-bestanden;

- verslag uitbrengen aan het bestuur omtrent bovenstaande 5 punten.
- Veilig onderbrengen van digitale bestanden behorend bij de publicaties/uitgaven (in de cloud / harde schijf)

contactpersoon: Harry Kolman

verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

kosten: €130,-

Baten: €1000,-

1.3.7. Communicatie extern

doel: Contact houden met en informeren van externe partijen

omschrijving: Contacten met andere verenigingen, instellingen etc. over bijvoorbeeld verenigingsactiviteiten of over natuurontwikkelingen in de Bommelerwaard. Een contactenlijst wordt bijgehouden.

contactpersoon: n.v.t.

verantwoordelijk bestuurslid: Voorzitter

kosten: zie communicatie intern (gecombineerd door de vele overlap)

baten: geen

1.3.8. Communicatie intern

doel: Contact houden met en informeren van de leden

omschrijving: De contacten worden onderhouden door onder andere het uitbrengen van een magazine, 2x per jaar, maart en september. Het magazine bevat actualiteiten, verenigingsnieuws en wetenswaardigheden en heeft o.a. als doel, door een aantrekkelijke vorm en inhoudelijk benadering, leden te werven en te binden.

Verder zijn er een:

- Activiteitenagenda, 2x per jaar, integraal onderdeel van het magazine
- Convocatie Algemene ledenvergadering
- Contributie-mailing

Contributie-maling en Convocatie ALV kunnen ook digitaal verstuurd worden.

contactpersoon: Harry Kolman

verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

kosten: €1300,-

baten: geen

2. Activiteiten die worden ontwikkeld.

2.1. Natuur en landschap; behoud en bescherming

2.1.1.: natuurontwikkeling in uiterwaarden Heerewaarden

doel: Het volgen van en bijdragen aan de besluitvorming rondom de herinrichting van de uiterwaarden bij Heerewaarden.

omschrijving: In de uiterwaarden van Heerewaarden gaat de komende jaren een herinrichting plaatsvinden. Natuur staat hierbij centraal. Verschillende stakeholders zijn uitgenodigd om mee te kijken en bij te dragen. De natuurwacht zal deze ontwikkelen volgen en bijdragen door het bezoeken van bijeenkomsten en daar de belangen van de natuur behartigen.

contactpersoon: Harry Kolman en Dirk Muller

verantwoordelijk bestuurslid: Dirk Muller

kosten: geen

batens: geen

2.2. Flora en fauna; behoud, bescherming en verbetering

2.2.1. Torenavalkwerkgroep

doel: Nestgelegenheid bieden aan torenvalken.

omschrijving: D.m.v. het produceren en plaatsten van torenvalkkasten de torenvalkstand in de Bommelerwaard waarborgen.

contactpersoon: Ton van Balken

verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

kosten: €250,-

batens: geen

2.3. Natuur en landschap; voorlichting en public relations

2.3.1. leden betrokkenheid

doel: Meer leden betrekken bij het werk van de NWB

omschrijving: Het overgrote deel van de leden doet niet mee aan activiteiten van de NWB en zijn 'slechts' donateur. Er zou geprobeerd/bekeken kunnen worden deze leden te bewegen tot een actieve bijdrage aan de vereniging, bijvoorbeeld door het oprichten van nieuwe werkgroepen.

contactpersoon: Harry Kolman

verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

kosten: geen

batens: geen

3. Activiteiten die worden gestopt.

3.1. Natuur en landschap; behoud en bescherming

3.1.1. Advisering Glastuinbouw

doel: Een visie mede ontwikkelen hoe de bestaande en bestemde glastuinbouwgebieden kunnen aansluiten bij de landschapsstructuur en ingepast kunnen worden in het landschap.

omschrijving: De Natuurwacht Bommelerwaard heeft een aantal jaar deelgenomen aan de Werkgroep Kassen en Landschap (WKL). Deze werkgroep had als doel een visie mede te ontwikkelen hoe de bestaande en bestemde glastuinbouwgebieden konden aansluiten bij de landschapsstructuur en ingepast konden worden in het landschap, en was betrokken bij het opstellen van een inrichtingsplan per intensiveringsgebied, met onder andere de inpassing van waterbassins, waterberging (conform (gebieds)opgave) en beplantingseisen.

contactpersoon: Henk van Eck

verantwoordelijk bestuurslid: Harry Puijker

Toelichting: De uitvoering van de herinrichting is inmiddels begonnen. Projectbureau Herstructurering Tuinbouw Bommelerwaard voert diverse projecten uit m.b.t. landschappelijke inpassing. De Natuurwacht wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en kan eventueel advies geven.

3.1.2. Deelname klankbordgroep Bestemmingsplan Buitengebied Maasdriel

doel: belangen van natuur en landschap behartigen in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied

omschrijving: De Natuurwacht en andere organisaties (o.a. ZLTO, Waterschap, Capreton) werden door de gemeente Maasdriel gevraagd deel te nemen aan een klankbordgroep in 2016 voor het actualiseren van het bestemmingsplan Buitengebied. De Natuurwacht kon in deze groep de belangen van natuur en landschap behartigen. De groep is drie keer bijeengekomen.

contactpersoon: Cassandra van Altena

verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena

Toelichting: De klankbordgroep is drie keer bijeen geweest. N.a.v. deze bijeenkomsten is een Nota van Uitgangspunten geformuleerd. Naar verwachting zal in 2017 het bestemmingsplan geactualiseerd worden. Er zullen geen bijeenkomsten meer komen voor de klankbordgroep.

3.2. Flora en fauna; behoud, bescherming en verbetering

geen

3.3. Natuur en landschap; voorlichting en public relations

geen

4. Bestuur

4.1. Bestuursgrootte

Het bestuur is voornemens het aantal bestuursleden aan te vullen tot zeven personen.

4.2. Huishoudelijk reglement

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 22 maart 2017 wil het bestuur het opgemaakte huishoudelijk reglement ter goedkeuring voorleggen aan de leden.